

För dig som vill veta mer om golfens roll för friskvård, turism och miljö.

Golfnyttan.

Friskvård

KORPEN OCH GOLFFÖRBUNDET
PRATAR LIVSLÅNGT IDROTTANDE

Samhälle

SÅ SER FRAMTIDENS
IDROTTSANLÄGGNING UT

Miljö

PROFESSORN SOM GILLAR
GOLF OCH ÖPPNA LANDSKAP

Fler än
500 000
spelar golf!

**Vi skapar
ett friskare
Sverige**

Svenska
Golfförbundet

Visst är golfare roligare än andra sportutövare!
Nu utmanar vi - tillsammans med laget.se - alla lag och grupper i Sverige att ta Sveriges roligaste lagfoto. Alla sporter och åldrar är välkomna - och ju knasigare, roligare bild ni tar, desto bättre.

Det vinnande laget vinner en Best Sport-helg på valfritt Best Western hotell i hela världen, värd 20 000 kronor och dessutom 20 biljetter till en

FC Barcelonamatch på deras hemma-arena Camp Nou. Perfekt för nästa turnering eller träningsresa!

Så här tävlar du:

1. Ta en rolig bild på laget. Go crazy!
2. Lägg upp från en öppen instagramprofil med taggen #Bestlagfoto och @bestwesternscandinavia. Lycka till!

Innehåll.

06: **Golfsverige är fantastiskt**

På fyra sidor och 18 minuter åker vi landet runt för att ta pulsen på sköna projekt från klubbarna.

11: **Golf och Korpen=Sant!**

I Almedalen gör de två idrottsförbunden gemensam sak för att visa regeringen och alliansen fördelarna med livslångt idrottande och påtala hindren som står i vägen för ett aktivt liv.

Tipset!

18: Från tourstjärna och kapten för Europas Solheim Cup-lag till ambassadör för Vision 50/50, golfförbundets satsning på jämställd golf. Carin Koch vill se fler kvinnor i golfen.

24: Margareta Ihse, professor emerita i ekologisk geografi, forskar och värnar om det öppna landskapet. Golfbanor bidrar stort till en aktiv naturvård, anser hon.

34: Krönika. Hur skapar en organisation nytta utanför sig själv? Kring detta ämne funderar gästtyckaren Troed Troedson, framtidsforskare eller paradigmmäklare om ni så vill.

ANSVARIG UTGIVARE: Gunnar Håkansson

REDAKTÖR: Roger Andersson, roger.andersson@golf.se

KORREKTUR: Sylvia Luther

AD OCH GRAFISK FORM:

Björn Andersson, bjorn.andersson@golf.se

TRYCK: Elanders **UPPLAGA:** 12000 ex

OMSLAGSFOTO: Björn Andersson

UTGIVARE: Svenska Golfförbundet.

Citera oss gärna, men uppgå källan.

WEBB: www.golf.se/golfnyttan

Ledare:

Fler ska kunna idrotta längre.

På **Riksidrottsförbundets** stämma förra året togs ett beslut om strateginriktning för idrotten de närmaste tio åren. Två av de fyra huvudpunkterna är Idrottens samhällsnytta och Idrott hela livet. Det är extra glädjande med tanke på att det är golfens kärnvärden. Hela den tidning du håller i handen handlar om den nytta golfen gör i samhället vad gäller hälsa, ekonomi, naturvård och social samvaro, att få människor att må bra genom att tillbringa tid på golfbanan – vilket också är bra för samhället.

Golfen är ett intresse som du kan ägna dig åt hela livet

Idrott hela livet illustreras av att den tidigare triangelmodellen har blivit en rektangelmodell, det vill säga att idrotten nu försöker få med fler utövare upp i vuxen ålder, och att de inte droppar av när det är dags att gå från junior till senior.

Fler som idrottar längre, helt enkelt. Även här ligger vi i golfen långt framme. Golfen är ett intresse du kan ägna dig åt hela livet. Du kan även förbättra dig ju längre upp i åren du kommer. Hur många idrotter kan skryta med det?

Det finns en tradition att rekrytera juniorer till golfen, och det ska vi givetvis fortsätta med, men den stora potentialen finns kanske i den äldre gruppen. Genom

att påvisa golfens positiva effekter på hälsan skulle vi kunna få fler att börja spela golf i vuxen ålder – och därmed vara en föregångare inom idrottsrörelsen.

Vem vet? Det kanske är dags att som första idrottsförbund göra en rekryteringskampanj som vänder sig till nyblivna pensionärer...?

Allt detta och lite till arbetar vi just nu med att föra ut till politiker och opinionsbildare i Sverige, på såväl lokal som central nivå. Vi möter en nyfikenhet och ett intresse som stärker oss i det fortsatta arbetet med att visa all den nytta golfen gör i samhället.

GUNNAR HÅKANSSON

Generalsekreterare Svenska Golfförbundet

Växla upp till vårt bästa skydd

I vår bästa bilförsäkring ingår både assistans och hyrbil om något skulle hända dig på vägen. Har du hemmet försäkrat hos oss får du dessutom samlingsrabatt.

Läs mer om Bilförsäkring Stor på folksam.se eller ring 0771-950 950 så hjälper vi dig.

Se ditt
erbjudande på
folksam.se/bil

Folksam
För allt du bryr dig om

Golfnyttan.
Porträttet:

Henrik Lundqvist prisad för sitt arbete i Elfenbenskusten

Henrik »Hempa« Lundqvist är en svensk golf-tränare med stort hjärta. Han åkte till Elfen-benskusten för att coacha landets spelare till OS, men insåg snabbt att resurser saknades. Även det mest grundläggande: utrustning. Så »Hempa« for Sverige runt med bil och släp och samlade in golfutrustning som han skeppade till Afrika under våren för att bygga upp golfen på plats.

För sin insats belönades han nyligen med Svenska Golf förbundets Tumba-stipendium, som går till en entreprenör som verkar i Sven Tumbas anda. Se filmen om projektet på golf.se. Sök på: hempa samlar golfutrustning

FOTO: LINA HOOF

**Sven Tumba
Stipendiet.**

2018

Golf & turism.

- Närmare 3,5 miljoner golfrundor spelades av turister 2014.
- Golfturismen i Sverige omsätter årligen cirka 1,9 miljarder kronor.
- Golfbanor och golfbutiker omsatte 2,7 miljarder kronor 2013.
- Svenska golfnäringen sysselsätter närmare 1 800 personer.

Källa: HUIJ

Visste du att...

- ... **en 18 håls golfrunda** motsvarar 12 000 steg
- ... **tre rundor per vecka** ger 12,5 timmars lågintensiv träning
- ... **svenska golfare tillsammans** gick cirka 6,8 miljoner mil 2015
- ... **golfare spelar ihop** 110 miljoner friskvårdstimmar varje år
- ... **svenska golfare lever** i genomsnitt fem år längre än icke-golfare.

KÄLLA: SGF OCH HUI

Siffror.

465

golfklubbar och anläggningar är medlemmar i Svenska Golf förbundet enligt statistiken i april 2016.

24,2

är snitthandicapen för golfarna i Sverige.

455 770

personer är medlemmar i en svensk golfklubb eller en golfanläggning. Av dem är 127 711 kvinnor/flickor och 328 059 män/pojkar.

476 836

medlemskap finns det i Golf Sverige och eftersom en golfspelare kan vara medlem i flera klubbar är antalet högre än antalet personer ovan.

28

procent kvinnor spelar golf och 72 procent män. Svenska Golf förbundet vill att fler kvinnor inkluderas i idrotten på olika nivåer både som spelare och ledare. Därför har jämställdhetsarbetet Vision 50/50 dragits igång med åtta pilotklubbar.

Goda exempel!

På golf.se finns nära 300 tips från golfklubbarna att inspireras av.

Miljö: Biologisk mångfald ökar på Eslöv

Eslövs GK har beviljats ett ekonomiskt bidrag av länsstyrelsen i Skåne för ett naturvårdsprojekt. Tillsammans med kommunen genomförs åtgärder för att öka den biologiska mångfalden. Dessutom ska ett promenadstråk anläggas för bättre tillgänglighet till området för icke-golfare. Det följer en tidigare plan som tagits fram av ekologgruppen som en del i ett LONA-projekt (lokal naturvårdssatsning).

Friskvård: Motionslopp på Tomelillas bana

Tomelilla GK och Run Your Life anordnar löptävlingen Green Run på golfbanan den 21 juli. Syftet är att slå ett slag för både hälsa och miljö. I samband med loppet är tanken att anordna en mindre golftävling på morgonen för att sedan kunna lägga samman resultatet med en löptid. Dessutom arrangeras ett antal andra aktiviteter under dagen.

Turism: Wiredaholm Golf & Konferens turistcertifierad

Swedish Welcome är en organisation som certifierar turistverksamheter i landet. Wiredaholm anmälde sig för att bli testad eftersom man bedriver både konferens och golf. Efter ett hemligt besök av Swedish Welcome och en sammanvägning av delar som kvalitet, service, miljö och hållbarhet fick anläggningen en certifiering 2015 och även förslag på förbättringar.

Golfen värnar om miljön.

- **230 svenska golfanläggningar** är miljöcertifierade.
- **Golfen bidrar** till riksdagens svenska miljömål.
- **Golfbanor bidrar** till ett öppet naturlandskap och främjar biologisk mångfald.
- **En golfanläggning med omgivning** kan vara multifunktionell och användas för flera aktiviteter som promenader, ridvägar, skidspår och kulturevent.

(KÄLLA: SGF OCH STERF)

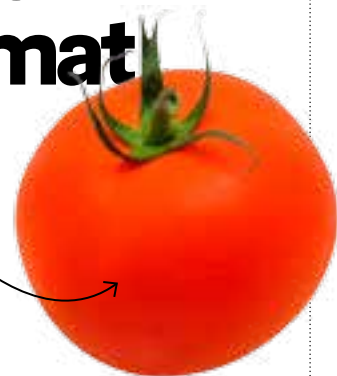
Ekonomi:

Hotell och golfpaket lyfte Sand

Sand GC gjorde en resultatförbättring förra året med över 1,3 miljoner kronor. Detta tack vare en ökning av antalet hotellnätter inklusive golfpaket med runt 30 procent, när mare bestämt 1 000 fler än 2014. Ett helhetstänk avseende kvalitetsförbättring av bana, träningsanläggning, boendepaketering, ny krögare och pro, tror vd:n Cissi Zimmermann är förklaringen till siffrorna.

Törstig, ta en tomat

**Smart
mat!**

Att en tomat är bra mat finns det forskning på men visste du att en tomat innehåller hela 93 procent vatten.

KÄLLA ANNA MELIN, KOSTRÅDGIVARE
SVERIGES OLYMPISKA KOMMITTÉ

Footgolf ny gren inom familjen.

I december 2015 beslöt Svenska Golf förbundet att ta det nationella ansvaret för footgolf som en ny gren i förbundet. SGF är därmed det första golf förbundet i världen att ta in footgolf i verksamheten, en sport som också kan bli en inkörsport till golfen. Footgolf, eller fotbollsgolf, går ut på att sparka en boll från en utslagsplats till ett hål på så få tillslag som möjligt.

Golf med större boll

Spelet följer den vanliga golfens regler men med en fotboll och en större hålkopp. Idag finns runt 30 banor i Sverige, exempelvis Rockatorps GK utanför Växjö som har en bana vid sidan om golfbanan, Tomelilla GK har en permanent 9-hålsbana alltid öppen för footgolf som delar plats med korthålsbanan, plus en 18-håls footgolfbana som delar plats med de första nio hålen på ordinarie golfbanan. Hammarö GK utanför Karlstad har 8 hål i anslutning till korthålsbanan och Lerjedalens GK utanför Göteborg erbjuder footgolf på sin korthålsbana.

Integration: Flyktingbarn fick chans i Mölndal

Varannan vecka under 2015 bjöd Mölndals Golfklubb in ensamkommande flyktingungdomar att prova golfspelets olika delar under några timmar tillsammans. Allt för att de skulle få ett avbrott i vardagen på sitt transitboende. Ungdomarna fick låna all utrustning och medlemmar bidrog med medel så att man kunde bjuda på fika vid träffarna.

Friskvård:

Frisk satsning på Kils Golfklubb

Golfklubben arrangerade tävlingen Höftimplantat Open (HIO) i samarbete med landstingets ortopediklinik. Man ville visa att man kan ha ett aktivt liv efter en höftledsoperation. Det blev succé med runt 40 deltagare, både män och kvinnor. Tävlingen är det första steget för att klubben ska bli motor för friskvårdsarbetet i kommunen.

Grönt kort för golfen.

I golfbokhandeln på nätet finns en mängd golfböcker att välja på för den som vill förkovra sig i sporten, både för enskilda golfare och för klubbarna. Den som är helt ny i golfen kan exempelvis hitta boken Grönt Kort med många tips på träning och vad som gäller på banan.

Läs mer i:
Golfbokhandeln.se

+2419

Antalet medlemskap ökar

blev ökningen av antalet medlemskap 2015 jämfört med året före. Det var den största ökningen sedan 2003 och andra året i rad med plussiffror.

Välj Greenfeepaketet som passar ditt företag.

Svenska Golfförbundets Reklampaket Greenfee Företag är giltiga på alla Sveriges golfbanor samt på utvalda banor i Frankrike, Irland, Portugal, Skottland och Spanien samt giltiga vid köp av liftkort på SkiStars skidanläggningar i Sälen, Åre, Vemdalen, Trysil och Hemsedal. Beställ på golf.se/greenfeecheckar

**Stötta golflandslaget
– gör en beställning och
få ett dussin bollar**

Värde 499 kronor.
Erbjudandet gäller
t o m 31 juli 2016.

Swedish
Golf Team

**Greenfee
Företag.**

Reklampaket från Svenska Golfförbundet

Beställ Svenska Golfförbundets Reklampaket Greenfee på golf.se/greenfeecheckar. Greenfeecheckarna är giltiga två år från beställningsdatum, och finns att köpa i fyra olika paket – Small, Medium, Large och Extra Large. Moms och reklamskatt tillkommer.

**Golfnyttan.
Golfspelet:**

**Samhälls-
nytta!**

Så skapas ett livslångt idrottande

**Ett vassare erbjudande till alla som vill idrotta,
rekrytering högre upp i åldrarna och storsatsning
på utrymmen för organiserad spontanidrott.
Så vill Korpen och golfen få idrott att vara hela livet.**

TEXT: THOMAS BJÖRN FOTO: BJÖRN ANDERSSON

Golfnyttan. Golfspelet:

Eva Bjernudd

Yrke:

Generalsekreterare
Korpen.

Ålder: 54 år.

Handicap: 31,4.

Golfklubb: Idrefjällen.

Gunnar Håkansson

Yrke:

Generalsekreterare
Svenska Golfförbundet.

Ålder: 53 år.

Handicap: 10,4.

Golfklubb: När.

Golfnyttan. Golfspelet:

Idrotten med Riksidrottsförbundet (RF) vid rodret har hittills talat om en triangel: en bred bas av idrottande ungdomar som blir till en spets när det drar ihop sig till seniorelit. RF:s nya strategi talar om en rektangel enligt devisen så många som möjligt, så länge som möjligt, så bra som möjligt.

Detta har varit verklighet för Eva Bjernudd och Gunnar Håkansson sedan länge. Eva är generalsekreterare för Korpen Svenska Motionsidrottsförbundet och Gunnar för Svenska Golf förbundet.

Korpen organiserar över en miljon människor och växer så det knakar, speciellt i gruppen 16–29 år. En halv miljon spelar golf i organiserad form i 465 golfklubbar.

– Ett livslångt idrottande bygger på att vi i idrotten blir bättre på att paketera det vi har att erbjuda i form av motion och folkhälsa, och att samhället blir bättre på att skapa hallar och anläggningar för organiserad spontanidrott, säger Eva Bjernudd.

Gunnar Håkansson fyller i:

– Vi kan också bli bättre på att rekrytera äldre till idrotten. Det gäller även golfen som traditionellt lockar många medelålders och äldre. För att det ska lyckas behöver klubbarna skapa fler subgrupper för likasinnade och ett genomtänkt introduktionsprogram.

Båda är inne på att det behövs nya styrmedel för att skapa ett livslångt idrottande.

– Minska LOK-stödets betydelse för att beräkna andra stöd till idrotten och skapa ett nytt idrottslyft för äldre. Det skulle motivera landets idrottsföreningar att arbeta med att rekrytera åldersgruppen äldre, säger Gunnar Håkansson

– Det gamla traditionella tankesättet fungerar inte längre. Det gäller att tänka nytt och uppmuntra idrotter som arbetar aktivt för ett livslångt idrottande. Det startar oftast med att vi fångar in unga, för det är där och då intresset för idrott grundläggs. Vi i Korpen diskuterar till och från att välkomna ungdomar under sexton år, men tiden känns inte riktigt mogen för det ännu, säger Eva Bjernudd.

Framtiden ser ljus ut när det gäller att öka hälsan och välbefinnandet hela livet tack vare idrotten, enligt duon.

– Idrotten ger tillbaka till samhället många gånger om, vilket även ansvariga politiker vet. Det är en bra början, säger Eva Bjernudd.

Gunnar Håkansson nickar instämmande och lägger till:

– Vi inom golfen rekryterar redan bra, men med små insatser skulle vi kunna få ännu fler att börja spela golf.

»Tänk nytt och uppmuntra idrotter som satsar aktivt

Han anser att reglerna för friskvårdsbidraget, som ger arbetsgivaren möjlighet att dra av kostnaden för de anställdas idrottande och motion i vissa fall men inte i andra, skulle behöva ses över.

– Friskvårdsavdraget diskriminerar många som skulle behöva röra på sig, som pensionärer, arbetslösa, studenter och egenföretagare. I praktiken exkluderas hälften av befolkningen. Vi inom golfen jobbar dessutom med att inkludera de idrotter som i dag är exkluderade från friskvårdsbidraget, så det gäller alltså inte bara golfen.

Fakta om golf och hälsa

- **2014 spelades** cirka tio miljoner golfrundor i Sverige, varav cirka en miljon var tävlingsrundor. Det innebär att svenska och utländska golfare på svenska banor gick motsvarande 2 500 varv runt jorden.
- **Golfare lever i genomsnitt** fem år längre än icke-golfare. En anledning kan vara att de ofta spelar golf långt upp i åldrarna.
- **Det totala samhällsekonomiska värdet** av golfens hälsoeffekt är cirka 400 miljarder kronor.

KÄLLA: HUI-RAPPORTEN GOLFNyttan I SAMHÄLLET 2015

**Golfnyttan.
Debatt:**

**Kom hit och
diskutera!**

Golfen möter idrottsministern i Almedalen

Svenska Golfförbundet finns på plats under politikerveckan i Almedalen. Tillsammans med Korpen håller golfen ett seminarium om livslångt idrottande, kampen mot ohälsa och hur breddidrottandet kan stimulera hälsan långt upp i åldrarna.

TEXT: THOMAS BJÖRN

Medverkar i seminariet på Gotland gör också folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister Gabriel Wikström och Riksidrottsförbundets (RF) ordförande Björn Eriksson.

»Vi är mycket glada över att tillsammans med Korpen medverka på Idrottens Dag under politikerveckan. Det blir tillfälle för oss att dels lyfta fram golfens alla fördelar sett ur vår process Golfnyttan i samhällets perspektiv, dels att få diskutera de hinder som vi upplever finns för livslångt idrottande. Jag tänker då på friskvårdsbidraget, där golfen fortfarande är exkluderad, samt hur idrottsanläggningar idag inte utnyttjas på bästa sätt«, säger Gunnar Håkansson, Svenska Golfförbundets generalsekreterare.

Seminariet, öppet för allmänheten, inleds med att hälsostrategen Kristina Hagström berättar om ohälsotalen i Sverige och samhällets kostnader för sjukvård ställt mot satsningar på friskvård. Skandia har tagit fram ett forskningsverktyg som presenteras i Almedalen av Kristina Hagström. Det är en så kallad Friskvårdskalkylator som räknar ut förändringar i allvarliga sjukdomstillstånd utifrån hur levnadsfaktorer som stillasittande, övervikt, rökning och riskbruk av alkohol förändras.

Friskvårdsbidraget, det vill säga företags möjlighet att få skatteavdrag för personalens motionerande, är förstås

en viktig symbol- och intäktsfråga för landets golfklubbar. Golf, tillsammans med ridsport, alpint och segling, tillhör de sporter inom RF-familjen som hålls utanför denna möjlighet. Nu får golfen på plats i Almedalen chansen att ställa idrottsministern Gabriel Wikström mot väggen.

För den som inte kan vara på plats i Almedalen finns möjlighet att följa seminariet ändå via SGF:s Facebook-grupp där debatten kommer att livesändas.

Fakta om seminariet:

Ojämlig hälsa och skenande samhällskostnader – hur vänder vi utvecklingen?

Tid: Onsdag 6 juli klockan 10.00–11.00.

Plats: Ideella trädgården, Birgers gränd 7.

Program: Den ökande hälsoklyftan är en av vår tids stora samhällsutmaningar. Individens mål sämre och samhället får ökade kostnader för sjukförsäkring och sjukvård. Forskningen visar att det bästa och mest kostnadseffektiva sättet att få fler att må bättre är idrott och fysisk aktivitet. Hur kan politiken och idrotten samverka för att få fler i rörelse?

Medverkande: Eva Bjernudd, generalsekreterare Korpen, Gunnar Håkansson, generalsekreterare Svenska Golfförbundet, Björn Eriksson, ordförande RF, Gabriel Wikström, folkhälso-, sjukvårds- och idrottsminister, Saila Quicklund (m), kulturutskottet, Carl-Johan Sundberg, professor Karolinska Institutet, Kristina Hagström, hälsostrateg Skandia.

Facebook: facebook.com/svenskagolfforbundet

AHLSELL – PARTNER TILL SVENSKA
GOLFFÖRBUNDET FRÅN NORR TILL SÖDER

TEE TIME

Vi ser till att dina
medlemmar och
gäster får en trevlig
stund på banan.

Produkter för banans underhåll och ombyggnad.

Leverans dagen efter vart du än befinner dig. En beställning, en leverans, en faktura.

I Hallsberg ligger vårt 68 000 kvm stora lager med marknadens bredaste sortiment. 100 000 produkter som kan levereras dagen efter din beställning. Hallsberg gör det enklare! www.ahlsell.se

ahlsell
gör det enklare att vara proffs

Tänk bortom sandbunkern

De bästa resultaten når man med långsiktiga investeringar. Sedan spelar det ingen roll om det handlar om vardagsekonomi, samhällsfrågor eller idrott. Därför är vi sedan 1997 huvudsponsor för Svenska Golf förbundets ungdomssatsningar, med flera projekt som Skandia Cup, Skandia Tour, Skol-SM, Skandia Stars och ANNIKA Invitational Europe. Prata gärna med din lokala golfklubb om du vill veta mer och anmäla dig till tävlingarna.

skandia:
Tänk längre

Golfnyttan.
Goda exempel

NR098

NR

NR137

Värdefullt!

Närmare 300 tips från golfklubbarna

När Svenska Golfförbundet (SGF) drog igång projektet Golfnyttan i samhället var målsättningen att samla och kommunicera goda exempel för att golfklubbarna skulle få information och inspiration och lära av varandra. Dessutom ville man öka synligheten och förståelsen för golfens alla positiva sidor hos politiker och opinionsbildare. En efterlysning gjordes av goda exempel ute på klubbarna och anläggningarna, vilket fick stort gensvar och tipsen publiceras nu löpande på SGF:s sajt golf.se. Det handlar om allt från friskvård, miljö, juniorutveckling och integration till handigolf för personer med funktionsnedsättning eller bättre klubbekonomi. Totalt listas elva olika kategorier. **Läs mer på:** golf.se/goda-exempel

NR228

Golfnyttan.
Vision 50/50:

Carin Kochs recept på jämställdhet

Efter 25 år på världstourerna antog golfstjärnan Carin Koch en ny utmaning. Hon är ambassadör för golfens jämställdhetsinitiativ Vision 50/50.

Målet är fler kvinnor i golfen.

TEXT: THOMAS BJÖRN FOTO: GÖRAN SÖDERQVIST

Vårvinden växlar riktning i rasande fart utanför klubbhuset på Hills Golf & Sports Club i Mölndal, södra Göteborg, denna aprildag. Carin Koch slår sig ned i soffan i den trendriktigt, nyrenoverade restaurangdelen och greppar en bryggkaffe med mjölk på det lika trendriktigt triangelformade fatet.

Hon sprudlar av energi när hon nu får chansen att prata om något av det roligaste och viktigaste hon vet: att få fler kvinnor i golfen, både som spelare och beslutsfattare. Sverige är med sina 28 procent kvinnliga golfspelare visserligen trea i Europa men det ska bli betydligt bättre, precis som antalet kvinnliga beslutsfattare i kommittéer och styrelser.

– Vi behöver förändra golfen till kvinnornas fördel, både unga och äldre. Dels för att få fler kvinnor att upptäcka glädjen i golfen med allt vad det innebär i form av fler sociala kontakter och förbättrad folkhälsa, dels för att det är bland kvinnorna som en stor del av den ekonomiska tillväxten inom golfen finns. När vi målet i Vision 50/50 är vi tiotusen fler kvinnliga golfare inom fem år.

Carin Koch har en tydlig bild av hur detta ska gå till.

– Det gäller att skapa en välkomnande atmosfär för kvinnor i och på klubben, som här på Hills Golf & Sports Club med blommor i receptionen samt levande ljus och lotion på välstädade toaletter, men även ute på banan genom att göra det enklare och roligare för kvinnor att spela.

Ska det bli verklighet behövs det enligt Carin Koch kvinnligt tänkande och beslutsfattande, och inte bara att släppa in kvinnor i kommittéer och styrelser för sakens skull.

– Nej, då slutar vi engagera oss. Det handlar om att skapa en välkomnande kultur på ett djupare plan. Då är den fysiska utformningen av miljön jätteviktig, till exempel att korta banornas uppsättning och göra dem roligare. Vi behöver också se över de sociala formerna och exempelvis inte alltid spela tävling. Stämningen

Carin Koch

Meriter:

Två segrar på PGA-touren i USA, en på Europatouren.

Solheim Cup:

Spelat fyra, varit vice kapten 2013, kapten 2015.

Bäst med

Vision 50/50:

»Möjligheten för klubbarna att utvecklas och få fler tjejer/kvinnor att trivas och spela golf.«

och atmosfären på klubben behöver mätas, och ofta förbättras, för att vi kvinnor ska känna oss inkluderade. Detta tar Vision 50/50-initiativet upp och går på djupet med.

Som ambassadör deltar Carin Koch i alla avstämningsmöten som Svenska Golf förbundet arrangerar för de åtta pilotklubbarna i Vision 50/50 – från Bokskogen i söder till Piteå i norr.

På just Bokskogen ska hon i början av augusti, under Annika Sörenstams flickjuniortävling ANNIKA Invitational Europe och flicklägret ANNIKA Cup, föreläsa om sina erfarenheter från 25 år på Europatouren och USA-touren.

Carin Kochs engagemang för fler kvinnor inom golfen sträcker sig över hela världen. För ett par månader sedan deltog hon i en paneldebatt under World Golf Business Forum i Shanghai, Kina.

– Många imponeras av hur långt vi kommit i Sverige. Samtidigt är kulturskillnaderna stora. I Japan exempelvis betyder skrivningen »fru« detsamma som »stanna hemma«...

Carin Koch tillträdde nyligen en tjänst som ansvarig för företagssamarbeten och företagsgolf på Hills Golf & Sports Club. Även här kommer hon att tänka 50/50 i vardagen.

– Exakt hur vet jag inte ännu, men helt klart vore det kul att se fler kvinnliga företagare på våra golfevents.

Vision 50/50

- **Svenska Golf förbundets långsiktiga initiativ**, som startade i maj 2014, för att öka jämställdheten i Golf Sverige och få fler kvinnliga spelare och ledare. Projektledare är Annika Lundström.
- **Åtta utvalda pilotklubbar**, Allerum, Barsebäck, Bokskogen, Chalmers, Haverdal, Lundsbrunn, Piteå och Östersund-Frösö, arbetar under två år med att ta fram ett metodprogram till 2017 som andra klubbar sedan kan använda.
- **Metoden kvalitetssäkras**, genom forskningsstöd som möjliggjorts via bidrag från Riksbankens Jubileumsfond.
- **Målsättningen fram till 2020**, 200 klubbar ska ha påbörjat ett förändringsarbete, 10 000 fler kvinnliga medlemmar och minst 30 procent kvinnliga ledamöter i golfklubbarnas styrelser.

Mer information: golf.se/vision5050

Nu ber vi alla golfare fara och flyga.

Med MoreGolf MasterCard ingår en kompletterande reseförsäkring – perfekt inför vårens golfresor till sydligare breddgrader. Dessutom får alla kortinnehavare bonuspoäng på allt de handlar med sitt kort.

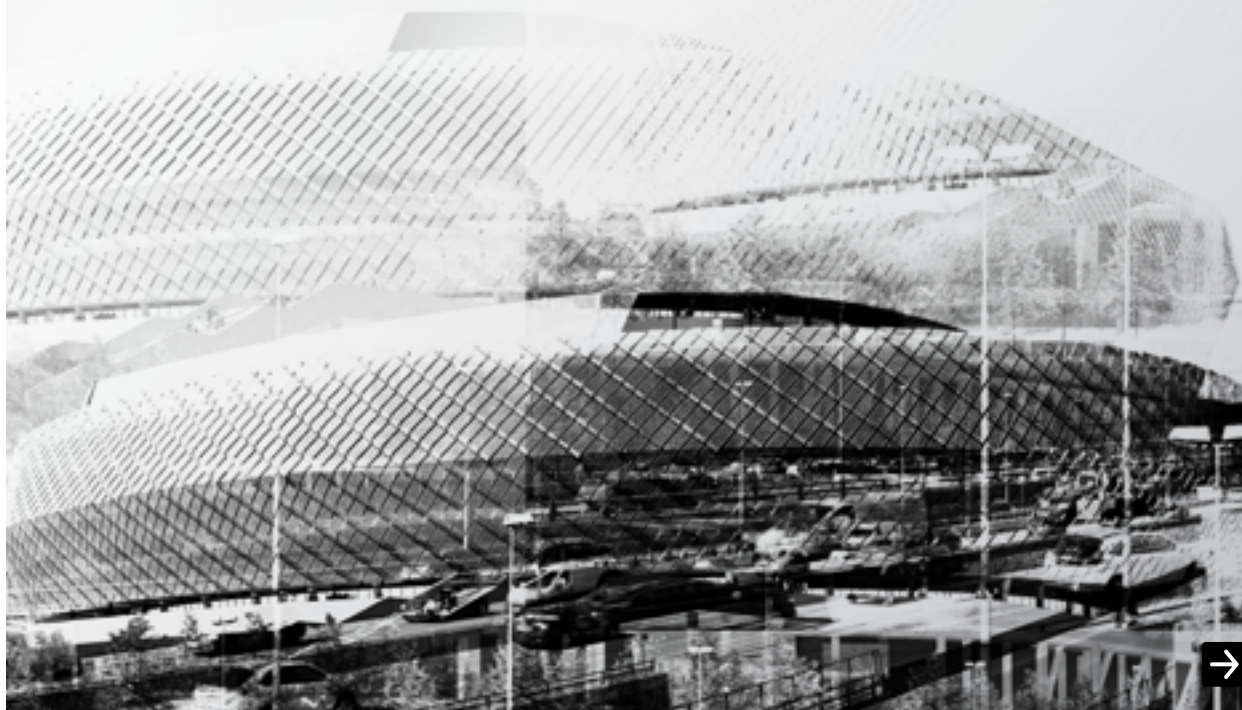
MoreGolf MasterCard är kortet som hela Golfsverige tjänar på! Varje år bidrar kortet med cirka 13 miljoner kronor, varav cirka fem miljoner går direkt till golfklubbarna tack vare bonuscheckarna som används som betalning. **Läs mer på golf.se/moregolf**

Golfnyttan.
Arenan:

Morgondagens idrottsarena individanpassas

**Morgondagens idrottsarena är anpassad utifrån
individen och använder den senaste tekniken – och golfklubbarna
kan komma att förvandlas till skidklubbar på vintern.**

TEXT: THOMAS BJÖRN FOTO: BJÖRN ANDERSSON

Golfnyttan. Arenan:

»Om fem år
kommer golf-
klubbar ha anlagt
skidspår som
de säljer som
en produkt på
vintern

Det är Dan Persson, konsult inom arenaområdet och krönikör i Idrottens Affärer, som gnider på kristallkulan inför framtiden.

– Arenorna kommer att se helt olika ut. Allt från cykling på landsväg som kommer samman genom Facebook-grupper, via markområden, arenor och hallar för golf, innebandy och andra utövaridrotter som använder den senaste tekniken, till arenor för elitidrott där fokus ligger på totalupplevelsen med korta köer till kiosker och toaletter samt snabb service.

Flera av lagen i SHL, Svenska Hockey-ligan, däribland Färjestad och Växjö, har redan adresserat frågan. Fotboll-en hör till framtidens vinnare i arena-frågan, enligt Dan Persson, men måste också anta den främsta utmaningen i form av ökade markpriser.

– En konstgräsplan ger mest svett för pengarna per timme, vilket är det politikerna i kommun, stat och landsting prioriterar. Samtidigt skjuter markpriserna i höjden på de plat-

ser där behovet av konstgräsplaner är som störst, det vill säga i storstäderna. Det är en svår ekvation att få ihop. Golfen behöver tänka nytt menar Dan Persson, som spelar ett 100-tal rundor om året främst i Sverige.

– Footgolf borde vara en självklarhet på varje golfanläggning. Det är den bästa rekryteringsgrunden på länge, som kan utövas av alla. Därmed är steget till traditionell golf litet. Om fem år kommer dessutom många golfklubbar att ha anlagt skidspår som de säljer som en produkt på vintern. Marken är redan preparerad och restaurangen kan lätt hållas öppen. Här finns en ny intäktskälla, säger Persson.

Mathias Forsberg är näringslivschef i Upplands-Bro kommun som hyser Europatourtävlingen Nordea Masters på Bro Hof Slott Golf Club. Han ser en trend inom arenaområdet.

– Trenden går mot större och mer moderna inomhushallar, med möjlighet till representation. Det ger positiva effekter men riskerar samtidigt att

bli dyrt för kommunen. Det är framförallt att bygga och hantera driften av hallarna som kostar. Det ska ställas mot kommunens kärnverksamheter i form av vård, skola och omsorg. Vi i Upplands-Bro kommun har inga planer på en stor och modern inomhushall med isytor, men för diskussioner om en inomhushall för bordtennis med plats för sexton bord, och med möjlighet att använda ytorna även till andra idrotter. Vi har också de senaste åren investerat i en ny inomhushall för fotboll och en ny idrottsplats i Kungsängen.

I diskussionen om framtidens idrottsanläggningar i landets kommuner vill Svenska Golfförbundet gärna vara med, och genomför därför nu en turné där förbundet träffar beslutsfattare inom stat, kommun och landsting.

ALLT DU BEHÖVER

Varför låta din budget begränsa dig till en maskin om året? Med våra finansieringslösningar kan du få den att räcka längre. Med skräddarsydda paket som täcker planerade inbyten på maskiner och flexibla finansieringslösningar, kan du få alla de maskiner, som du behöver till din golfbana.

Trusted by the best courses on earth.

OFFICIAL
GOLF COURSE
EQUIPMENT
SUPPLIER

LADIES
EUROPEAN
TOUR

Official Supplier

JOHN DEERE
GOLF

Like os på

og følg os på

JohnDeere.se

2559

Vi trivs bäst i öppna landskap

Golfbanor kan vara ett bidrag till en aktiv och framgångsrik naturvård och därmed bevaras det öppna landskapet. Det anser Margareta Ihse, professor emerita i ekologisk geografi.

TEXT: THOMAS BJÖRN FOTO: BJÖRN ANDERSSON

»Dammar och vattendrag fungerar som reningsverk

Margareta Ihse bedriver sin forskning på Stockholms Universitet med fokus på landskapet och dess förändring över tid, samt vad denna förändring innebär för biotoper och markområden – speciellt gräsmarker. Det är där golfbanorna kommer in.

– En stor del av marken på en golfbana är mark utanför fairway. Där bidrar golfbanan extra mycket till en aktiv naturvård genom ett rikt växt- och djurliv, bland annat lövträd, barrträd, buskar, gräs, örter och insekter som är föda för fåglar, säger Margarets Ihse.

Hon spelar golf, är medlem i Viksbergs Golfklubb mellan Stockholm och Södertälje och njuter av rundorna oavsett hur spelet fungerar.

– För mig är golf detsamma som naturupplevelse. Tänk bara att få höra göken eller känna doften av liljekonvalj. Göken hör jag aldrig någon annanstans än på golfbanan.

En annan sak där golfbanan gör stor nytta är dammarna som i många fall används för att bevattna banan.

– Rätt utformade lockar dammarna sala- och grodor som kan lägga ägg och föröka sig. Dammarna och andra vattendrag på banan kan även fungera som reningsverk och ta upp fosfor och kväve, och därmed förhindra att detta kommer ut i sjöar och hav.

Inget är dock så bra att det inte kan bli bättre. Margareta Ihse anser att golfklubbarna skulle kunna arbeta ännu bättre med miljö- och naturvård.

– Ibland kan det finnas fyrtio till femtio olika

Margareta Ihse

Yrke: Professor emerita i ekologisk geografi vid Stockholms Universitet.

Golfklubb: Viksberg.

Finaste golfminne:

»Liljekonvaljdoft, gökens rop och en birdie på hål 9 en försommardag i Viksberg.«

arter på en enda kvadratmeter, och flera hundra på en hel golfbanas marker. Sådana gräsmarker är ofta gamla ängar eller betesmarker och de innehåller ett viktigt levande biologiskt kulturarv, vårt naturarv. Med rätt kunskap om när, och hur, man ska slå dessa marker kan vi få många blommande arter med många olika insekter – och därmed också ett rikt fågelliv på golfbanan.

Margareta Ihse ser helst att golfen söker samarbete där kompetensen finns.

– Ta gärna hjälp av ekologer, framför allt de som studerat flora och fauna i vägkanten. Den påminner i många fall om golfbanan vad gäller arter och växter. Rätt utformad kan golfbanan vara ett viktigt bidrag till ett öppet landskap som annars riskerar att växa igen.

Så kan golfbanan bli bra naturvård

1

Genom EU-projektet »Säkra ridvägar« har en ridväg anlagts på delar av Ale Golfklubb, som en del av en längre ridväg genom södra Sverige.

2

Trelleborgs Golfklubb har sedan tidigare ett samarbetsavtal med kommun och länsstyrelse om att sköta delar av ett markområde där banan ligger, bland annat skydda vissa växter. Vid ombyggnaden av banan 2007 fick klubben rätt till delvis ny sträckning och åtog sig i samband med det att sköta en del av våtmarken på området.

3

Via kommunen har Upplandsstiftelsen inventerat växter på Älvkarleby Golfklubb, totalt cirka 130 arter. Vissa områden har fått en särskild skötselplan.

4

Nordisk golf investerar i ny kunskap, forskning och utveckling, och driver genom forskningsstiftelsen STERF cirka 20 projekt för att garantera en hållbar utveckling av golfanläggningar. Flera projekt fokuserar på att öka golfanläggningars naturvärden och biologiska mångfald. Resultatet av ett nyligen avslutat projekt är handboken »Guide för att värdera och utveckla golfbanans multifunktionella värden«. Den vägleder golfanläggningar i hur de kan bidra till att flera av Sveriges miljökvalitetsmål uppnås, som ett rikt odlingslandskap och ett rikt djur- och växtliv. Ett annat pågående projekt för att öka golfens samhällsnytta är »Multifunktionella golfanläggningar – skötselns inverkan på anläggningens ekosystemtjänster«.

Läs mer på www.sterf.org och www.golf.se

Lycka är att få spela mer golf.

Golfpresentkortet.

Gäller på alla Sveriges golfanläggningar, i Golfstores butiker
samt hos PGA:s medlemmar. www.golfpresentkortet.se

Golfäventyret i skolan

Golflektioner har väl alla hört talas om, men visste du att det fungerar utmärkt att ha dessa lektioner i skolan också?

TEXT: ROGER ANDERSSON ILLUSTRATION: BJÖRN ANDERSSON

Golfen finns i främsta ledet när nu Riksidrottsförbundet talar om en rektangel istället för triangel. Det innebär att basen med bredd, och toppen med elit, ersätts eller kompletteras av ett tänkande kring att motion och idrott ska vara livslångt.

På sidorna 11–14 kan du läsa mer om hur Svenska Golf förbundet och Korpen under politikerveckan i Almedalen agerar i frågan om livs-

långt idrottande för att minska ohälsotalen, och få fler människor i rörelse.

Allt det roliga börjar förstås bland barn och ungdomar där Golfäventyret är en perfekt aktivitet i skolan!

Golf i skolan går att genomföra utomhus på en grus- eller gräsplan, eller inomhus i en idrotts-hall. Med Golfäventyret-väskan kan den som är idrottslärare, fritidspedagog eller annan person i skolan, skapa en rolig introduktion till golfen med banor och övningar för olika åldrar och kunskapsnivåer. Det är bara fantasin som sätter stopp!

För landets 465 golfklubbar och anläggningar handlar det om att samarbeta med lärare och skolor på orten för rekrytering, inte minst av målgruppen juniorer som inte har föräldrar som spelar golf.

– Vi vill att skolor och golfklubbar ska samarbeta där signalen är att gol-

fen och golfklubben är en bra miljö att vara i på fritiden. Med hjälp av Golfäventyret i skolan får barn och ungdomar möjlighet att prova på vår sport på ett enkelt och lekfullt sätt.

Idén med Golfäventyret är att barn ska få spela golf på ett enkelt och lekfullt sätt

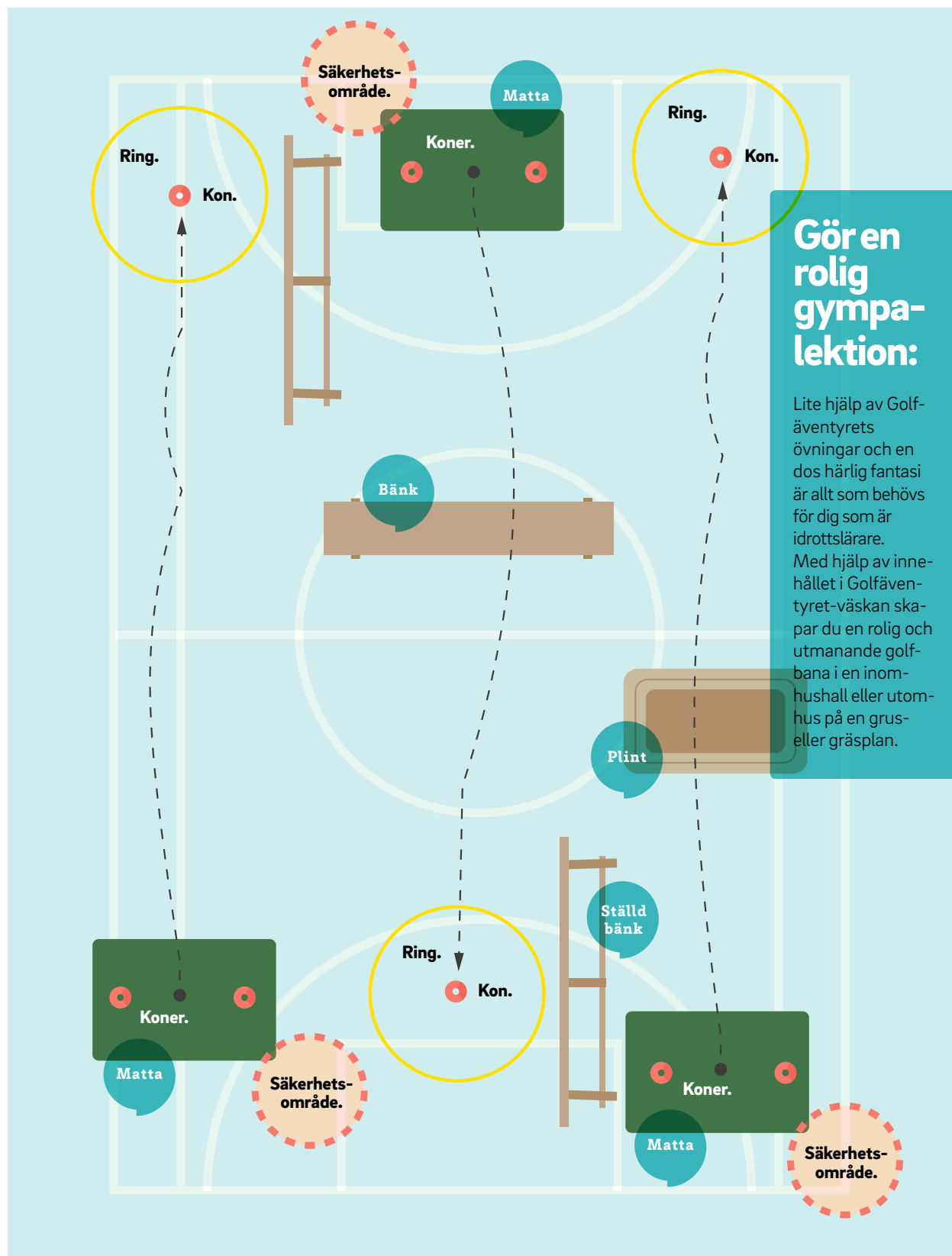
Golfäventyret-väskan

Golfens Lattjolajbans-låda heter Golfäventyret-väskan och innehåller allt man behöver för att spela golf på ett kul sätt. Beställ på golf.se/spelet.

Förhoppningsvis ger det också nya ungdomar på golfanläggningarna, säger Johanna Ericsson, projektledare för Svenska Golf förbundets satsning Golf i skolan.

Nyfiken på Golfäventyret-väskan?

Vill du som idrottslärare utveckla ditt ledarskap inom golfen? Läs mer på golf.se – sök på Börja spela golf och Golfäventyret i skolan.

Gör en rolig gympa- lektion:

Lite hjälp av Golf-äventyrets övningar och en dos härlig fantasi är allt som behövs för dig som är idrottslärare. Med hjälp av innehållet i Golfäventyret-väska skapar du en rolig och utmanande golfbana i en inomhushall eller utomhus på en grus- eller gräsplan.

Golfnyttan. Handigolf:

Joakim Björkman och Jonas Andersson är två av Sveriges bästa handigolfare. Här under en clinic på "Största Tjejläget".

Handigolfsen är het

Inspirationsturné på golfklubbar, egen tour sedan mitten av 90-talet, EM- och VM-guld, samt en världsstjärna som väljer att engagera sig genom ett stipendium.

Det sjuder av verksamhet för golfare med funktionsnedsättning i Svenska Golf förbundets regi – handigolfsen. Under 2016 gör golf förbundet en Sverigeturné till elva platser i landet för att inspirera klubbar och distrikt till att starta en satsning.

Verksamheten har växt underifrån. En egen tour med sju spelplatser inklusive final har hjälpt till att öka intresset – både hos spelare och hos golfklubbar. Ett EM-guld (2015) och två VM-guld (2011, 2014) fick även media att vakna.

Världsstjärnan Henrik Stenson engagerar sig hårt i handigolfsen. Han har skapat ett stipendium under namnet Årets Handigolfare som delas ut under Europatour tävlingen Nordea Masters. Årets pristagare heter Kristoffer Eklund, Strömstad Golfklubb.

Vill du njuta av riktigt bra golf, varför inte besöka RF:s SM-vecka i Norrköping och se när svenska mästaren i handigolf på både dam- och herrsidan koras 6-7 juli på Bråvikens GK.

Läs mer om handigolf: www.golf.se/handigolf

Golfnyttan.
OS i Rio:

Golfen är tillbaka i OS

Anna Nordqvist är klar för OS...

... liksom Henrik Stenson

Svenska Golfförbundet har en aktiv OS-satsning sedan 2011 med medaljer i Rio 2016 och Tokyo 2020 som målsättning. I augusti får vi ett första kvitto på om satsningen har lyckats.

FOTO: GÖRAN SÖDERQVIST

»OS i Rio kommer med största sannolikhet att bli höjdpunkten i min idrottskarriär

Anna Nordqvist

Olympiska spelen ger golfspelare tillfälle att ta medalj och bli en hjälte i sitt hemland. Det ger också sporten möjlighet att visa upp sig för en större idrottsintresserad publik än någonsin tidigare.

– OS kommer att vara oerhört betydelsefullt för golfen och en fantastisk möjlighet att växa sporten både globalt och i Sverige. Till skillnad från de majors som annars är höjdpunkten på tours spelarnas säsong spelas OS bara vart fjärde år. En plats i OS-truppen är därför något väldigt speciellt som våra juniorer kan drömma om och proffsspelare sporras av, säger förbundskaptenen Katarina Vangdal.

Svenska OS-medaljer är en uttalad målsättning för Svenska Golf förbundets (SGF) landslagsverksamhet Swedish Golf Team. 2011 startade golf förbundet en stor OS-satsning med ny organisation och ett riktat program till spelare. Det har redan gett resultat då Marcus Kinhult tog både individuellt silver och lagguld tillsammans med Linnea Ström i ungdoms-OS i Nanjing, Kina, 2014.

OS-satsningen riktar sig till ett stort antal svenska golfspelare. Utöver toppskiktet som är aktuella för OS 2016 stöttas spelare via Utmanarsatsningen som består av 15–20 duktiga elitspelare som bedöms kunna utmana de

Speldatum:

Herrarnas tävling spelas den 11–14 augusti och damernas tävling 17–20 augusti.

Spelform:

Två klasser, herr och dam, med vardera 60 deltagare som spelar 72 håls slagspel under fyra dagar utan kvalgräns.

Spelplats:

Olympic Golf Course, en nybyggd bana i Reserva de Marapendi i Barra da Tijuca, 9 km från OS-byn där de svenska golfarna och coacherna ska bo tillsammans med den övriga svenska truppen.

etablerade om platserna till OS i Tokyo 2020. Satsningen sker via golf förbundets Performance Team med coacher och specialister som tillhandahåller expertkunskap för att toppspelare ska få bästa möjliga förutsättningar att prestera. Det handlar inte om ekonomiskt stöd då det behovet inte finns, utan om ett individuellt anpassat stöd om behov finns utöver spelarnas egna nätverk – allt från kostråd till medicinsk expertis om spelarna snabbt behöver få vård eller råd.

SGF samarbetar också med Sveriges Olympiska Kommitté (SOK) som via sitt Topp- och talangprogram erbjuder de aktiva stöd, expertis och möjlighet till nätverkande med andra idrottare. Förbundskaptenen Katarina Vangdal och headcoacherna Patrik Jonsson och Rickard Lindberg har dessutom genomgått SOK:s utbildningsprogram »Coach to Rio« med syfte att säkerställa en optimal OS-förberedelse.

Vilka får spela OS?

Den svenska golftruppen kommer sannolikt att bestå av två damer och två herrar. Anna Nordqvist och Henrik Stenson (12:a respektive 7:a på OS-rankingen den 6 juni 2016) är redan klara. Besked om SOK tar ut ytterligare två spelare meddelas senast 14 juli. Närmast att få de platserna är Pernilla Lindberg och David Lingmerth (30:e respektive 22:a på OS-rankingen).

All utveckling börjar med missnöje

De flesta organisationer och verksamheter har en sak gemensam. Deras existensberättigande ligger i att de är nyttiga. Ibland, som i en bostadsrättsförening eller i en familj, är nyttan framförallt en fråga om de egna medlemmarna. Förmodligen är min familj, och min HSB-förening, nyttig också utanför våra egna väggar men det spelar inte så stor roll.

För andra, de allra flesta tror jag, är det viktigt att organisationen skapar nytta också utanför sig själv. Ett bilföretag, ett sjukhus eller en teater förväntas liksom skapa ett värde för människor som inte är vare sig ägare eller anställda. Hela samhället ska få transportkapacitet, bättre folkhälsa och fantastiska kulturupplevelser.

Riktigt spännande blir det när stora organisationer gradvis flyttar sig från den första och väldigt introverta gruppen till den andra, den som gör nytta utanför sig själv. Hit hör idrotten. Visst kan man hävda att idrott alltid varit nyttig för samhället men faktum kvarstår, de flesta som är medlemmar i en skidklubb är det för att åka skidor, inte för att berika världen. Loppmarknader, bingoletter, tubsockar och hembakade bullar är inte ett sätt för idrotten att delta i detaljhandeln utan ett sätt att skapa resurser för mer hockeyspelande, fler orienterare och kvickare dribblare på fotbollsplan.

Men det är alltså på väg att förändras. I en allt mer sammankopplad och transparent värld finns det allt mindre utrymme för den som vill »sköta sitt och vara i fred«. Alltså börjar vi på allvar tala om idrottens nytta utanför idrotten själv. Till att börja med kan vi urskilja två grundläggande inställningar.

Den ena är att idrotten i sig själv är oerhört nyttig och att det nu måste synliggöras för människor på utsidan.

Den andra är att idrotten måste förändras och utveck-

las för att ständigt leverera någon form av mervärde också för dem som inte är aktiva medlemmar.

För den första gruppen är hela diskussionen om idrottens nytta alltså ett marknadsföringsproblem, inte en fråga om verksamhetsutveckling.

För den andra gruppen är det i allt väsentligt tvärtom.

Vilken grupp har rätt? Det är omöjligt att avgöra. Däremot är det väldigt enkelt att avgöra vilket förhållningssätt som är bäst. Att utveckla och förbättra sin verksamhet måste alltid vara en mindre riskabel strategi än att låta den vara som den är och i stället jobba med marknadsföring.

Då uppkommer nästa fråga. Vad är det vi ska förbättra? Eller snarare, vilka behov i det omgivande samhället skulle vi kunna hjälpa till med att tillgodosätta? Igen hittar vi två olika förhållningssätt.

Det ena är att utgå ifrån den egna föreställningen om vad som är nyttigt. I fotbollsklubben kanske man hävdar att fotboll ger unga människor balans och lagkänsla. Vattenpoloklubben talar kanske hellre om värdet av att kunna hålla andan jättelänge eller värdet av att inte vara rädd för en kallsup. Det är lite raljerande beskrivningar men min poäng är att man gör dygder av de kvaliteter den egna verksamheten redan är bra på.

Det andra förhållningssättet är att man identifierar behov på utsidan som man tror sig kunna lösa. Kanske är

Troed Troedson, paradigmmäklare som envist hävdar att de fantastiskt framgångsrika recept som tagit oss hit, till 2016, inte kommer att vara framgångsrika när vi ska ta oss härifrån och vidare.

fotbollsklubben i så fall snarare ett sätt att ge barn en alternativ arena att lyckas på? Kanske är vattenpoloklubben ett utmärkt verktyg för att låta unga människor träna sin förmåga att ständigt ompröva sina val? Inklusive valet av idrott?

De här beskrivningarna utgår ifrån att det finns problem där ute som vi här inne skulle kunna lösa – om vi identifierat dem rätt.

På exakt samma sätt som det kloka bilföretaget försöker adressera de problem en barnfamilj faktiskt har, inte nödvändigtvis de som biltillverkare är duktiga på att lösa.

Men en sådan resa är lång och komplicerad. Från det introverta »Vi är bra, vi ska bara synliggöra det« till »Det finns behov därute som vi skulle kunna fylla, vi ska bara räkna ut vilka de behoven är.«

Den resan görs i två stora steg.

Det första klivet är att göra upp med föreställningen om den egna förträffligheten. All utveckling börjar med att jag

»Det första klivet är att göra upp med föreställningen om den egna förträffligheten.

är missnöjd med mig själv, inte med att jag är missnöjd med min omvärld. Först då kan jag rita bilden av hur jag borde vara eller vart jag borde sträva.

Det andra är att jag blir tillräckligt lyhörd för vad världen faktiskt anser sig behöva, även – eller särskilt – om det är något jag själv inte har behövt eller satt särskilt stort värde på.

När organisationen väl tagit de två stegen har man hamnat i verkligheten. På ungefär samma sätt som min gamle simlärare lurade mig att kliva i den djupa bassängen i Landskrona 1965. »Är du bara i vattnet så ordnar det sig nog med simmandet«, sa han. Och det gjorde det ju.

Troed Troedson

Föreläsare, konsult och framtidsanalytiker

Läs mer om Golfnyttan i samhället på golf.se/klubb-och-anlaggning/golfnyttan

Golfnyttan.

Tidningsretur:
Svenska Golfförbundet
Box 11016
100 61 Stockholm

1500

miljarder sover på
sparkonton.

Väck dina pengar med bättre sparformer.
Se över ditt sparande idag på **skandia.se**
eller ring **0771-55 55 05**.

skandia:
Tänk längre